

Examenul de bacalaureat național 2016

Proba E. c)

Matematică $M_{pedagogic}$

Model

Filiera vocațională, profilul pedagogic, specializarea învățător-educatoare

- Toate subiectele sunt obligatorii. Se acordă 10 puncte din oficiu.
- Timpul de lucru efectiv este de 3 ore.

SUBIECTUL I

(30 de puncte)

- 5p 1. Arătați că $\frac{1}{10} + \frac{1}{100} + \frac{1}{1000} = 0,111$.
- 5p 2. Determinați valorile reale ale lui x pentru care $f(x) \geq g(x)$, unde $f: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $f(x) = 2x - 1$ și $g: \mathbb{R} \rightarrow \mathbb{R}$, $g(x) = x + 1$.
- 5p 3. Rezolvați în mulțimea numerelor reale ecuația $2^{x^2} = 2^{4x-3}$.
- 5p 4. O firmă folosește 5000 de lei pentru publicitate, sumă care reprezintă 5% din profitul anual al firmei. Calculați profitul anual al firmei.
- 5p 5. În reperul cartezian xOy se consideră punctele $A(4,0)$, $B(8,3)$ și $C(0,3)$. Calculați aria triunghiului ABC .
- 5p 6. Arătați că $2 \sin^2 30^\circ + 2 \cos^2 60^\circ = 1$.

SoluțiiSubiectul 1

$$1. \frac{1}{10} = 0,1$$

$$\frac{1}{100} = 0,01$$

$$\frac{1}{1000} = 0,001$$

$$0,1 + 0,01 + 0,001 = 0,111$$

$$2. f(x) \geq g(x) \Leftrightarrow 2x - 1 \geq x + 1 \Leftrightarrow x \geq 2 \Leftrightarrow x \in [2, +\infty)$$

$$3. x^2 = 4x - 3$$

$$x^2 - 4x + 3 = 0$$

$$\Delta = 16 - 12 = 4$$

Se obțin soluțiile $x_1 = 1$ și $x_2 = 3$ 4. Notăm cu x profitul anual al firmei.

$$\frac{5}{100} \cdot x = 5000$$

$$\frac{x}{20} = 5000$$

$$x = 100000 \text{ lei}$$

$$5. \text{Aria} = \frac{1}{2} |\Delta|$$

$$\Delta = \begin{vmatrix} 4 & 0 & 1 \\ 8 & 3 & 1 \\ 0 & 3 & 1 \end{vmatrix} = 12 + 24 + 0 - 0 - 12 - 0 = 24$$

$$\text{Aria} = \frac{1}{2} \cdot |24| = 12$$

$$6. \sin 30^\circ = \frac{1}{2}$$

$$\cos 60^\circ = \frac{1}{2}$$

$$2\sin^2 30^\circ + 2\cos^2 60^\circ = 2 \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^2 + 2 \cdot \left(\frac{1}{2}\right)^2 = \frac{2}{4} + \frac{2}{4} = 1$$

SUBIECTUL al II-lea

(30 de puncte)

Pe mulțimea numerelor reale se definește legea de compoziție asociativă $x \circ y = xy + 3x + 3y + 6$.

- 5p** 1. Arătați că $0 \circ (-3) = -3$.
- 5p** 2. Arătați că $x \circ y = (x+3)(y+3) - 3$, pentru orice numere reale x și y .
- 5p** 3. Arătați că $(-3) \circ x = -3$, pentru orice număr real x .
- 5p** 4. Verificați dacă $e = -2$ este element neutru al legii de compoziție „ \circ ”.
- 5p** 5. Calculați $(-2016) \circ (-2015) \circ \dots \circ (-3)$.
- 5p** 6. Rezolvați în mulțimea numerelor reale ecuația $x \circ x \circ x = 5$.

Subiectul 2

$$1. 0 \circ (-3) = 0 \cdot (-3) + 3 \cdot 0 + 3 \cdot (-3) + 6 = 0 + 0 - 9 + 6 = -3$$

$$2. x \circ y = xy + 3x + 3y + 9 - 3 = x(y+3) + 3(y+3) - 3 = (x+3)(y+3) - 3, \forall x, y \in \mathbb{R}$$

$$3. (-3) \circ x = (-3) \cdot x + 3(-3) + 3x + 6 = -3x - 9 + 3x + 6 = -3, \forall x \in \mathbb{R}$$

$$4. x \circ (-2) = x \cdot (-2) + 3x + 3(-2) + 6 = -2x + 3x - 6 + 6 = x, \forall x \in \mathbb{R}$$

$$(-2) \circ x = (-2) \cdot x + 3 \cdot (-2) + 3x + 6 = -2x - 6 + 3x + 6 = x, \forall x \in \mathbb{R}$$

$x \circ (-2) = (-2) \circ x = x, \forall x \in \mathbb{R}$ deci $e = -2$ este element neutru al legii de compoziție date.

$$5. x \circ (-3) = x \cdot (-3) + 3x + 3 \cdot (-3) + 6 = -3x + 3x - 9 + 6 = -3, \forall x \in \mathbb{R}$$

$$(-2016) \circ (-2015) \circ \dots \circ (-4) \circ (-3) = \underbrace{((-2016) \circ (-2015) \circ \dots \circ (-4))}_{x} \circ (-3) = x \circ (-3) = -3$$

$$6. x \circ x = (x+3)(x+3) - 3 = (x+3)^2 - 3$$

$$(x \circ x) \circ x = [(x+3)^2 - 3] \circ x = [(x+3)^2 - 3 + 3] \cdot (x+3) - 3 = (x+3)^3 - 3$$

Se obține ecuația $(x+3)^3 - 3 = 5$

$$(x+3)^3 = 8$$

$$x+3 = 2$$

$$x = -1$$

SUBIECTUL al III-lea

Se consideră matricele $A = \begin{pmatrix} 5 & 2 \\ 2 & 1 \end{pmatrix}$ și $I_2 = \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix}$.

- 5p 1. Arătați că $\det A = 1$.
- 5p 2. Arătați că $A^2 - 6A = -I_2$, unde $A^2 = A \cdot A$.
- 5p 3. Determinați numerele reale x pentru care $\det(xA) = 4$.
- 5p 4. Arătați că $\det(A^2 - 6A + aI_2) \geq 0$, pentru orice număr real a , unde $A^2 = A \cdot A$.
- 5p 5. Determinați inversa matricei B , unde $B = A + I_2$.
- 5p 6. Determinați matricele $X = \begin{pmatrix} a & b \\ b & a \end{pmatrix} \in \mathcal{M}_2(\mathbb{Z})$, știind că $\det X = 8$.

Subiectul 3

1. $\det A = \begin{vmatrix} 5 & 2 \\ 2 & 1 \end{vmatrix} = 5 \cdot 1 - 2 \cdot 2 = 5 - 4 = 1$

2. $A^2 = A \cdot A = \begin{pmatrix} 5 & 2 \\ 2 & 1 \end{pmatrix} \cdot \begin{pmatrix} 5 & 2 \\ 2 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 29 & 12 \\ 12 & 5 \end{pmatrix}$

$6A = 6 \begin{pmatrix} 5 & 2 \\ 2 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 30 & 12 \\ 12 & 6 \end{pmatrix}$

$A^2 - 6A = \begin{pmatrix} 29 & 12 \\ 12 & 5 \end{pmatrix} - \begin{pmatrix} 30 & 12 \\ 12 & 6 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix} = -\begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = -I_2$

3. $xA = x \begin{pmatrix} 5 & 2 \\ 2 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 5x & 2x \\ 2x & x \end{pmatrix}$

$\det(xA) = \begin{vmatrix} 5x & 2x \\ 2x & x \end{vmatrix} = 5x^2 - 4x^2 = x^2$

$x^2 = 4 \Rightarrow x = \pm 2$

4. $A^2 - 6A + aI_2 = -I_2 + aI_2 = \begin{pmatrix} -1 & 0 \\ 0 & -1 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} a & 0 \\ 0 & a \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} a-1 & 0 \\ 0 & a-1 \end{pmatrix}$

$\det(A^2 - 6A + aI_2) = \begin{vmatrix} a-1 & 0 \\ 0 & a-1 \end{vmatrix} = (a-1)^2 \geq 0, \forall a \in \mathbb{R}$

5. $B = A + I_2 = \begin{pmatrix} 5 & 2 \\ 2 & 1 \end{pmatrix} + \begin{pmatrix} 1 & 0 \\ 0 & 1 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} 6 & 2 \\ 2 & 2 \end{pmatrix}$

$\det B = \begin{vmatrix} 6 & 2 \\ 2 & 2 \end{vmatrix} = 12 - 4 = 8 \neq 0$

Matricea transpusă este ${}^tB = \begin{pmatrix} 6 & 2 \\ 2 & 2 \end{pmatrix}$

Matricea adjunctă este $B^* = \begin{pmatrix} 2 & -2 \\ -2 & 6 \end{pmatrix}$

Se calculează matricea inversă cu formula $B^{-1} = \frac{1}{\det B} \cdot B^*$

$$B^{-1} = \frac{1}{8} \cdot \begin{pmatrix} 2 & -2 \\ -2 & 6 \end{pmatrix} = \begin{pmatrix} \frac{1}{4} & -\frac{1}{4} \\ -\frac{1}{4} & \frac{3}{4} \end{pmatrix}$$

$$6. \det X = \begin{vmatrix} a & b \\ b & a \end{vmatrix} = a^2 - b^2$$

$a^2 - b^2 = 8 \Leftrightarrow (a-b)(a+b) = 8$ unde a, b sunt numere intregi.

Numerele intregi $a-b$ și $a+b$ au aceeași paritate (!) și cum produsul lor este 8 rezultă că $a-b$ și $a+b$ sunt amandoua pare.

Avem următoarele cazuri:

$$\begin{cases} a-b=2 \\ a+b=4 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a=3 \\ b=1 \end{cases} \Rightarrow X = \begin{pmatrix} 3 & 1 \\ 1 & 3 \end{pmatrix}$$

$$\begin{cases} a-b=4 \\ a+b=2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a=3 \\ b=-1 \end{cases} \Rightarrow X = \begin{pmatrix} 3 & -1 \\ -1 & 3 \end{pmatrix}$$

$$\begin{cases} a-b=-2 \\ a+b=-4 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a=-3 \\ b=-1 \end{cases} \Rightarrow X = \begin{pmatrix} -3 & -1 \\ -1 & -3 \end{pmatrix}$$

$$\begin{cases} a-b=-4 \\ a+b=-2 \end{cases} \Rightarrow \begin{cases} a=-3 \\ b=1 \end{cases} \Rightarrow X = \begin{pmatrix} -3 & 1 \\ 1 & -3 \end{pmatrix}$$